

Cílem této rigorózní práce byla charakteristika a rozbor konceptu řídicího a kontrolního systému obchodníka s cennými papíry podle současné právní úpravy regulace kapitálového trhu, která je obsažena zejména v ZPKT a Vyhlášce 237. V návaznosti na analýzu historického vývoje konceptu řídicího a kontrolního systému (shrnuje obrázek 1.9.) můžeme konstatovat, že současná podoba pravidel vztahujících se k řídicímu a kontrolnímu systému je svým historickým dědictvím koncepčně do určité míry ovlivněna. Neodpovídá tedy plně evropským směrnicím, které byly, mj. zavedením řídicího a kontrolního systému, transponovány do našeho právního řádu. V naší úpravě jsou stále tradičně oddělována obezřetnostní pravidla od pravidel jednání se zákazníky, neboť z tohoto dělení vycházela překonaná ISD. Jak jsme v textu práce několikrát naznačili, MIFID a ID vychází z odlišné koncepce, což by v některých případech mohlo vést k výkladovým problémům, zejména tam, kde by byl zapojen „evropský prvek“. Je-li primárním účelem evropských směrnic vytvoření jednotného trhu, je třeba zajistit nejen jednotná pravidla poskytování investičních služeb ve všech členských státech EU, ale i jejich jednotný výklad. Podle našeho názoru to dobře ilustruje nedávný „pokrizový“ vývoj na evropské scéně, který jsme zmínili v bodě 3.2., a některé nové pravomoci celoevropských regulačních orgánů.

Na druhou stranu jsme si také ukázali, že jednotlivé součásti konceptu řídicího a kontrolního systému mají své počátky již v úpravě podle ZCP a že je při výkladu těchto součástí možné navazovat na rozhodnutí a stanoviska Komise pro cenné papíry a částečně také na znění zrušených právních předpisů, což může pomoci jak adresátům příslušných norem, tak ČNB v precizaci toho, co se řídicím a kontrolním systémem rozumí a jaké nároky jsou na tento systém kladeny. Díky požadavku maximální harmonizace a principle-based přístupu byla vypuštěna některá podrobná pravidla obsažená zejména ve Vyhlášce 258, přičemž se tak v řadě případů stalo dle našeho názoru nadbytečně, aniž by bylo dostatečně analyzováno riziko, zda rozpor s jednotnou evropskou úpravou mohl nastat.

Historická návaznost jednotlivých konceptů řídicího a kontrolního systému obchodníka s cennými papíry na své předchůdce (v materiálním smyslu) nám také pomohla při teoretickém uchopení a vymezení jednotlivých kategorií. Tato analýza má tak význam pro uchopení často neurčitých právních pojmů a pro konkrétnější vymezení obsahu příslušných právních norem, kterými se obchodníci s cennými papíry musí při své činnosti řídit a za jejichž nedodržení mohou být sankcionováni. Jasně vymezení obsahu konceptu řídicího a kontrolního systému je tak důležité i pro orgány, které plnění povinností dohlížejí.

V této práci jsme vzhledem k jejímu zaměření a rozsahu podrobněji neřešili otázky, které vyvstávají v souvislosti s dualitou řídicího a kontrolního systému obchodníka s cennými papíry, který je zároveň bankou, otázky týkající se řídicího a kontrolního systému investičních společností poskytujících vybrané investiční služby a otázky řídicího a kontrolního systému investičních zprostředkovatelů. Tyto otázky však považujeme za velmi podstatné a jejich náležitá komparativní analýza by nepochybně přispěla k pochopení zkoumaného konceptu jako celku.